

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, srijeda 27. listopada 1915.

Broj 105.

Potpuni neuspjeh talijanske ofenzive. Brzjavne vijesti.

Balkan.

Talijani sudionistveni kod blokade.
Brindisi, 25. oktobra. (D. u.) Prama vamavstvo stiglo bežičnom brzjavnom vijesti sudionistveni kod blokade bugarske obale i talijanska mornarica.

Ruski car i bugarski kralj.

Kopernik, 26. oktobra. Car Nikolaj zabranio je nošenje bugarskih redova u cijeloj Rusiji, te je naložio, da se imadu brisati iz ruske vojske bugarski kralj i princ Boris. Svi u Rusiji nastanjeni Bugari u dobi od 15.-45. godine, koji žele postati russki državljanin, moraju ustupiti u rusku vojsku.

Rusija protiv Bugarske.

Kopernik, 26. oktobra. „Berling-
ske Tidende“ donjača iz Petograda preko Pariza: Sa stalnošću se veli, da je Rusija započela pomoćnom akcijom za Srbiju proti petak. Pobliže potankosti nisu poznate. Ipak se vjavi, da obukne vijest, da su Rusi započeli iskrcavanja na Bugarskoj obali u crnou moru.

Albaniske bande u Crnojgori.

Lyon, 26. oktobra. „Progres“ javlja Cetinju: Vise manjih albanskih benda prešlo je crnogorsku granicu kod Zadra. Crnogorsku se u čete napale i rasprišile. Na bojnom je polju ostalo mnogo mrtvih i ranjenih Albanaca. Crnogorski su gubici neznatni.

Odlučnost ministra Bratišanu.

Zürich, 26. oktobra. „Zürcher Post“ prima iz Budimpešte: Nema sumnje, da je osim austro-ugarske ofenzive protiv Srbije i Rumunjskoj jek velik. Izgleda, da bi Rumunjska presla na stranu entente, svaki dan propagaju, te je simptomatично, što se već uopće ne govor i prema ruskih četa preko Rumunjske. Nu-
stalno je, da se neće rumunjska vlasti-
putišti ni u tu pustolovinu, da bi nastu-
pila protiv Rusije.

Iz Beograda.

Frankfurt, a. M. 26. oktobra. Oče-
vidac posao je „Frankfurter Zeitung“ i
javlja dopis je Beogradu: Posjet Beogradu
visa Arave pruza putniku statutu dokaza
neprimjenjivog junastva i najčešće hra-
biti, kojima su se Srbci opirali nježnim
četama, koje su ih odolom konane istje-
rili. Mnogo je dneva trajao boj za C-
anskot Otok; mnogo se je junackih četa
odigralo s jedne i s druge strane dok smo
nugli potisniti srpske čete i njihova ne-
prestana pojačanja iz posljednjeg opkopa,
poslijednjeg mostobranja. Iste nježnake
vukovinje, što su pred 200 godina uniše-
Beograd pod princom Eugenom, zauzele
ga i jesenes.

Neprijateljevo topništvo bilo je užidano
na visoravnima sa gradom i pucao je do
čunjeg lipa. U zaplijenjenim cijevima na
opećideru i Vračaru našli smo još pri-
pravne kugle i blce, sto njihovi toplođe-
maju mogli na vrijeme ispaliti. Naši smo
sa potresenjem podzidima velike engleske
francuske brodskie topove. Mede Beogra-
du i Avalom po svim humcima i brije-
vima svjedoče bezbrojni redovi srpskih
četinja, kako su mračne naše čete otimali
prijateljevi metar po metar zemlje, često
samo bajonetinskim klanjem.

Srpsko junasto ipak ne može ovog

četvrtog lipa, u kojem ova razlaže

svu dosadanju politiku. Danas se već

govori o narodnom doстоjanstvu, već

samo o stranci, koji vodi Filipescu,

a koji ide za tim, da zbací Vladu. Dužnost

je vladne, da uzdrži zemlji potrebiti mir i

da u svrhu upotrebe sva sredstva, sto

sto joj na raspolaganje. Vlada je pokala-

za, da ne želi uvesti u zemlji opsadno

stanje, ako ne bude skrajna potreba. To

ne odvodi i joj, već o nemirnjacima,

koji su u zemlji. Redarstvo je zabranio

svako skupljanje ljudi na ulicama. Proti-

prekrstiteljima će se oštore postupati.

izlazi svaki dan u 6 sati ujutro u Puli u nakladu Hekari

Jos. Krmptović, Trg Custoza I III ulica Radecky 20, gdje

se nalazi tiskara, uredništvo i uprava lista. Za uredništvo

odgovara izdavatelj Josip Hafo. Telefona broj 58. Broj

poštarske štedionice 36.615. Predplatna iznosa 2 K 40 h

mjesečno, 6 K tromjesečno, pojedini broj stane 6 helera.

Oglaša računa se po 20 h jednostupni petitetrad (3 min).

gasti je tifus uništil 50.000 vojske. Srpski se gubici računaju na 200.000 momaka. Mir, što ga je sada Srbija uživala, bio je upotrebljen samo za to, da se pojave ponamikanja. I zadnje su pričuve pozvane pod oružje, a istokato 17. i 18. god. mlađadi. Ove se nove čete računaju na 150.000, tako da sadašnja srpska vojska broji 300.000 momaka. Uz pomoć svojih saveznika je Srbija postavila svoje topništvo na prijašnju visinu.

Italija i Balkan.

Milano, 25. oktobra. Talijansko je novinstvo potpuno sporazumno sa navještenjem rata Bugarskoj. Svi listovi naglašuju, da je korak vlade bio neizbjegljiv. Navještenje rata je obećanje, što ga je vlada učinila Srbiji, a zadnji dogodaji na fronti dokazuju, da su svu sumnjičenja bez temelja. Zahvalje, neka bi Italija postala parobrod 3 bombe. Nije bilo ni ljudskih ni materijalnih žrtava. List komentira ovaj čin dosta oštro, te veli, da se ima samo pukom slučaju zahvaliti, što se momčad i norveški brod na nalaze u morskoj dubini. „Vossische Zeitung“ dodaje ovome, da se tu ne radi o nječaćkom zrakoplovu, nego da će to bit bio engički zrakoplov.

Dogodjaji na moru.

Zračna navala na parobrod.

Kristianija, 26. oktobra. Talijansko je novinstvo potpuno sporazumno sa navještenjem rata Bugarskoj. Svi listovi naglašuju, da je korak vlade bio neizbjegljiv. Navještenje rata je obećanje, što ga je vlada učinila Srbiji, a zadnji dogodaji na fronti dokazuju, da su svu sumnjičenja bez temelja. Zahvalje, neka bi Italija postala parobrod 3 bombe. Nije bilo ni ljudskih ni materijalnih žrtava. List komentira ovaj čin dosta oštro, te veli, da se ima samo pukom slučaju zahvaliti, što se momčad i norveški brod na nalaze u morskoj dubini. „Vossische Zeitung“ dodaje ovome, da se tu ne radi o nječaćkom zrakoplovu, nego da će to bit bio engički zrakoplov.

Potonuće talijanskog broda.

Pariz, 26. oktobra. (D. u.) Prama vijesti „Matina“ iz Solunu potopljeno je talijanski parobrod „Scilla“ od podmornice.

Torpideiranje brodova.

Pariz, 25. oktobra. (D. u.) Prama jednoj vijesti bio je torpediran od njemačke podmornice u kanalu La Manche jedan brod koji je vozio 50 ambulansa.

Köln, 25. oktobra (D. u.), Kölnische Zeitung“ javlja iz holandske granice: Dne 20. oktobra bio je torpediran i potopljeno od njemačke podmornice engleski transportni brod kod otoka Wight. Mnogobrojni su se vojnici potopili.

Atena, 25. oktobra. (D. u.) Prama vijestima listova potopljeno je engleski transportni brod „Market“ sa 1000 engleskih vojnika i muncijon kod Teagesi, u blizini jugoistočne obale solunske luke. Spasena su 83 momka.

Trajanje ratova u IX. vijeku.

Trajanje jednog rata najčešće se onda odredi, ako se uzme kao početak rata onaj dan, na koji je uslijedio navještenje rata ili kakva druga objava. Trajanje rata računa se samo do pada, kad su obustavljene neprijateljske, dokle u glavnom donjek je zaključeno primirje, ali ne do definitivnog zaključka mira, koji je u mnogim ratovima uslijedio mnogo kasnije od primirja, kojim su bile svršene ratne akcije.

Najduži ratovi bili su oni, koje su Englezi vodili protiv Francuze. Prvi je ovih galava započeo dne 1. februara 1793. i trajao je do 27. marta 1802., dokle 9 godina, jedan mjesec i 27 dana. Drugi rat, protiv Napoleona I., trajao je čak jedanaest godina i 13 dana, koji je započeo dne 18. maja 1802., a svršio je jedva 30. maja 1814. Da su ova dva rata mogli tako dugi potrajati, bilo je u toliko moguće, jer su ratne prilike između Engleske i Francuske bile izvanredne. Ratovi su se naime vodili na moru i u kolonijama. Samo u godinama od 1808. do 1814. borila se razmjerno mala engleska vojska u Portugalu i Španjolskoj.

Najkraći rat naprotiv bio je onaj, što ga je godine 1849. vodila Austrija protiv Sardinije. Ovaj je u svemu trajao 6 dana to od 20.-26. marta. Ovaj rat treba uzeti kao nešto specijalnoga, posto je god. 1848. bilo primirje zaključeno već 9. augusta, a od Sardinije je bio otkazan jedva dne 20. marta 1849. Ovaj je rat bio odlučen u ovo kratko vrijeme poznatim dvim Radetckim pobedama kod Mortare dne 21. marta i kod Novare dne 23. marta.

Rat Francuske protiv Španjolske i Portugala (kojima su pomogle i engleske čete pod Wellingtonom) trajao je od junija 1808. do aprila 1814., usvremeno dokle pet godina i 11 mjeseci. Napoleonov

Obrana Crnogora.

Lugano, 26. oktobra. Na članak o Crnogoriji u „Idea Nazionale“, odgovara crnogorski general konzul u Rimu, Eugen Popović, u odjeljenu pismu, u kojem poziva predstavljanju, da je držanje zemlje dvojbeno. Najveći dio crnogorske vojske, oko 50.000 momaka, nalazi se u Novom Bazaru i Sandžaku i u okolicu Višegrada, da stiže lijevo srpsko krije i da zaprijeće Austrijima put. U Albaniji se nije nikada uporabilo više od 7-8000 momaka. Sada je samo 4000 vojske. Osvojenje je Skadra bilo potrebno, a i samostanovljuće ga je zahtijevalo. Prijatelji je potpisnik protiv Albancea same znak dhortre i mudirosti. Crnogora bi morala da providi zemlju za potrebitim živežom. U ministarstvu nije bilo nikakda nesporazujem. Na čelu srpskog stozera stoji još uvijek srpski časnik. U crnogorskoj vojski sluzi mnogo srpskih časnika. Sve su operacije poduzeće dogovorno sa srpskim stozerom. Srbija donosi ratne troškove kao i prija. Ruski je poslanik Giers bio opozvan, jer je bio bolestan. Kralj i narod žele borbu i pobjedu. Troba i neslušni teških topnista, hrane i čete, te se onda moći uvidjeti, što oni mogu uz pomoć saveznika.

Crnki pristolonaslijednik u Solunu.

London, 26. oktobra. (D. u.) Reuter javlja iz Atene: Kraljević Gjuro otpotuo je u Solun.

Nove mjere u pomoći Srbiji.

Pariz, 26. oktobra (D. u.) „Figaro“ javlja iz Atene: Iz diplomatskih krugova donje se, da su vlasti sporazumno odločile, da će poduzeti nove i valjane mjeru i potporu Srbiji. Iskrat će odmah jakje bojne čete, te je Engleska obecala, da će poslati odmah mnogobrojne čete i znatnu množinu ratnog materijala.

Izjava ravnatelja vlade.

Bukarešta, 26. oktobra. „Vittorius“

izjavjuje izvlace, u kojem ova razlaže

svu dosadanju politiku. Danas se već

govori o narodnom doстоjanstvu, već

samo o stranci, koji vodi Filipescu,

a koji ide za tim, da zbací Vladu. Dužnost

je vladne, da uzdrži zemlji potrebiti mir i

da u svrhu upotrebe sva sredstva, sto

sto joj na raspolaganje. Vlada je pokala-

za, da ne želi uvesti u zemlji opsadno

stanje, ako ne bude skrajna potreba. To

ne odvodi i joj, već o nemirnjacima,

koji su u zemlji. Redarstvo je zabranio

svako skupljanje ljudi na ulicama. Proti-

prekrstiteljima će se oštore postupati.

Ententa.

Reakcija u Rusiji.

Kopernik, 26. oktobra. Upliv reakcije u Rusiji sve to više raste. Poznati reakcionarni političar, član Dumne, Samplovske, organizator „Crne Bande“, je imenovan ravnateljem redarstva, a urednik ultrakonzervativnog lista „Kolokol“ Skovreov, dobit će vrlo važno mjesto.

Engleski kralj na putovanju.

Le Havre, 25. oktobra. (D. u.) „Vingt-
ieme Siecle“ javlja, da je prekorčen stigao u Le Havre engleski kralj, te da je pregleđao razne engleske logore. Navećer je zapustio grad.

Talijansko spoznjanje.

Lugano, 26. oktobra. Cabassino Renda, koji je 10 godina zastupao u Ber-

